

Xalqımız Xocalı qatillərinin cəzalandırılmasını istəyir

Xalqımız Xocalı soyqırımını, ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri həmişə ağrı-acı ilə qarşılayır. 2020-cü ilin payızında Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "dəmir yumruğu"u və milli ordumuzun şücaəti sayəsində Xocalı genosidini törədənərdən və onların havadarlarından qisas alındı, faciə qurbanlarının qanı yerdə qalmadı. Nəhayət, Xocalı şəhəri də daxil olmaqla külli-Qarabağ Ermənistan silahlı qüvvələrinədən və erməni separatizmindən azad olundu.

Hazırda Xocalıda sürətli tikinti-quruculuq işləri gedir. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən bildirilib ki, bu ilin ilk 6 ayında Xocalıya 50 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulub.

Ermənilər tərəfindən 32 il bundan əvvəl - 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş Xocalı soyqırımını aqlasığmaz qəddarlığı və qeyri-insani vəhşilikləri ilə bəşər tarixində misilsiz vandalizm aktıdır.

Ermənilərin Xocalı şəhərini hədəfə almaqda məqsədləri bir tərəfdən Qarabağın dağlıq hissəsində azərbaycanlılardan ibarət olan strateji əhəmiyyətli "manea"ni aradan qaldırmaq idisə, digər tərəfdən Xocalı Yer üzündən birdəfəlik silmək idi. Bununla da Qarabağın digər ərazilərində olduğu kimi, min illərlə burada yaşamış yerli azərbaycanlı əhalini öz dədə-baba yurdundan perik salıb, bu torpağı ələ keçirmək idi. Axı Xocalı elə bir yaşayış məskəni idi ki, o, Azərbaycan tarixinin qədim dövrlərindən müasir dövrə qədər olan tarix və mədəniyyət ənənələrini özündə əks etdirirdi. Erməni işğalından sonra bu ərazidə bütün maddi-mədəniyyət abidələrinin məhv edilməsi və dünyanın ən qədim məzarlıqlarından sayılan Xocalı qəbiristanlığının texnika vasitəsilə darmadağın edilməsi erməni vandalizminin bariz nümunəsi olmaqla, dünya mədəniyyətinə qarşı zorakılıq aktıdır.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini kobudcasına pozaraq, keçmiş sovet ordusunun Xankəndidə yerləşən 366-cı alayının iştirakı ilə Xocalı şəhə-

rinə hücum edib və dinc əhaliyə misli görünməmiş qəddarlıqla divan tutublar.

Dünyanın 10-dan artıq dövləti bu faciəni soyqırımını kimi tanıyıb. XX əsrin sonunda törədilmiş bu qətləmə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir. Azərbaycan xalqı erməni millətçi-sovinstlərinin etnik təmizləmə, soyqırımını siyasətinə davamlı olaraq məruz qalıb. Nəticədə soydaşlarımız tarixi torpaqlarından qovulub, qaçqına, məcburi köçkünə çevrilib və bütün bunlar ermənilər tərəfindən kütləvi qırğınlarla müşayiət olunub.

Ermənilər sağ qalmış insanlar üzərində alçaldıcı hərəkətlər etmiş, dərillərini soymuş, başlarını və digər orqanlarını kəsmiş, gözlərini çıxarmış, hamilə qadınların qarnını yarmışlar. Xocalının neçə-neçə qeyrətli oğulları ermənilərin murdar qəbirləri üstündə vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir. Bu mənfur millət faşist, bədnam hərəkətləri ilə tarixdən bildiyimiz ən qəddar zülmkarlığı belə kölgədə qoymuşdur.

Xocalı sakini Rəhilə Qafarova deyir ki, bu dəhşətli soyqırımında həyat yoldaşım Rzanın anası, bacısı, qardaşı bir gecədə şəhid oldular. Qaynım polis işçisi idi. Ölümündən sonra "İgidliyə görə" medalı ilə təltif edildi. Mən özüm də Xocalıdanam, orada dünyaya göz açıb böyümüşəm, məktəbə getmişəm. Xocalıda yaşadığım 32 ilin hər günü mənim üçün gözəl idi.

Qarabağ müharibəsi veteranı Saday Rzayev də Xocalı sakinidir. Xocalıda yerli özünümüdafiə batalyonunun iştirakçılarından olub. O, müdhiş gecənin acı və dəhşətli günlərini belə xatırlayır: "Fevralın 25-də gecə səngərdə olmuşam. Hava qaralandan

sonra ermənilər tərəfdən hərəkətilik başladı. Ermənilər və o vaxt orada olan sovet ordusunun əsgərləri başladılar şəhəri mühasirəyə almağa. Zirehli texnikalar vasitəsi ilə hər tərəfdən mühasirə halqasını daraldırdılar. Texnikalardan biri Noragux istiqamətində meşədən çıxıb bizim olduğumuz post tərəfə gəldi. Hava qaralıq olsa da, tankın üstündə əsgərləri gördüm. Təxminən 8 rus əsgəri var idi. Onların danışığından artıq şəhərə hücum olacağını təxmin elədik. Tank "Üzümlük" deyilən ərazi ilə şəhər istiqamətində hərəkətə başladı. Texnika şəhəri tam mühasirəyə alandan sonra havaya 3 raket atıldı. Təxminən iki dəqiqədən sonra başladılar şəhəri bombalamağa. O gecə sanki göydən od yağdı. Şəhər elə bombardman edildi ki, sanki cəhennəm yaşanırdı. İnsanların meytləri küçələrə səpələnirdi. Yaralıların heç birinə kömək edə bilmirdik. Qan su yerinə axırdı. Başa düşdük ki, avtomatla tankın qarşısına çıxma bilməyəcəyik. Ən yaxşısı çalışıb insanları şəhərdən çıxarmaqdır".

Saday Rzayev deyir ki, dəhşətli gecədə düşmənin əlinə keçən Xocalı sakinlərindən biri də onun 13 yaşlı oğlu olub.

"Qarqar çayı vasitəsilə qaçmağa başladım. Hardasa 200-300 nəfər canını qurtara bildi. Qalanları həyatını itirdi. Sakinlərdən əsir düşənlər oldu. Oğlum da daxil olmaqla, 35 nəfər evlərdən birinin zirzəmisində ermənilərə girov düşdülər. Xocalının işğalından 6 gün sonra bildim ki, oğlum Milli Qəhrəman Allahverdi Bağırov bir neçə sakinlə birgə girovluqdan azad edib".

31 il əvvəl Xocalıda olmuş hər bir azərbaycanlı bu günü daim xatırlayır. Hazırda onlar o dəhşətli illərdən geri qalan xatirələrini, düşmən tapdağından azad edilərək abadlaşan Xocalıda yaşamaqla əvəzləmək istəyirlər.

Xocalı soyqırımının acısını yaşayan digər şahid Həsən Allahyarov bil-

dirir: "Tanklar mərmi atmağa başlayan zaman biz sağa, sola, hara gəldi pərpərpən düşdük. Mən yerə sərilmiş meyitləri və atəş nəticəsində onların əhatəsində olan bütün insanların yıxıldığını gördüm".

Ötən il Qarabağda aparılan lokal xarakterli antiterror tədbirləri zamanı ələ keçən, 1990-cı illərin əvvəllərində Qarabağ bölgəsində fəaliyyət göstərən qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinin üzvü olan Beqlaryan Rəşid Aramayisi dindirilərək 1992-ci ilin fevral ayında dinc Xocalı sakinlərinin qətlində iştirakçı olmasını və hadisələr zamanı 8 nəfər azərbaycanlının qətlə yetirildiyini etiraf edib.

Rəşid Beqlaryan qətlə yetirilən günahsız insanların Əsgəran qəsəbəsində, Qarqar çayının sol sahilində, Əsgəran qalasının ətrafında basdırıldığını bildirib.

Xocalı soyqırımına ilk dəfə Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasi qiymət verdi, soyqırımını qurbanlarının daim anılması haqqında fərman imzaladı. Azərbaycan dövlətinin apardığı uğurlu xarici siyasət nəticəsində dünya dövlətləri ermənilərin törətdikləri bu soyqırıma öz münasibətlərini bildirir və Xocalıda törədilmiş qətləməni kəskin pisləyirlər. Xalqımız bu gün də tarixi ədalətin bərpa edilməsini, Xocalı faciəsini törədənlərin, işğal və soyqırımını siyasəti yürüdənlərin beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında cavab verməsini istəyir.

Qürur hissi ilə deyə bilərik ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti və şanlı ordumuzun şücaəti sayəsində ərazi bütövlüyümüz bərpa olunub, 30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımız 44 günlük Vətən müharibəsində düşmən tapdağından azad edilib, erməni vandalları tərəfindən qətlə yetirilmiş günahsız soydaşlarımızın qanı yerdə qalmayıb.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"